

WAPENUNIE – UNION ARMES

Wijziging wapenwet goedgekeurd door het Parlement

Op 18 juli 2008 heeft de Senaat het wetsontwerp tot wijziging van de wapenwet unaniem aangenomen in de plenaire vergadering. Daardoor is deze tekst definitief aangenomen door het parlement. Het is nu wachten op de bekrachtiging en afkondiging door de Koning, en op de publicatie in het Belgisch Staatsblad.

De nieuwe wet zal in werking treden op de tiende dag nadat hij in het Belgisch Staatsblad is bekend gemaakt.

Het voorstel dat geleid heeft tot de wijziging van de wapenwet is ingediend door de dames Sabine Lahaye-Battheu (O-VLD), Carina Van Cauter (O-VLD), Liesbeth Van der Auwera (CD&V) en door de heer Servais Verherstraeten (CD&V) in november 2007. Tussen november 2007 en juni 2008 is over de tekst onderhandeld binnen de meerderheid. De oorspronkelijke tekst werd uiteindelijk beperkt geamendeerd.

Wapenunie is nauw betrokken geweest bij het tot stand komen van de tekst door haar expertise omtrent wapenwetgeving ter beschikking te stellen aan de parlementaire fracties.

Over de juiste draagwijdte van de voorgestelde wijzigingen circuleerden in het verleden allerhande geruchten in de pers. De wapenwet is echter een zeer technische en complexe materie. Wij stellen dan ook vast dat er nood is aan juiste en duidelijke informatie over dit onderwerp.

Deze nota wil het publiek informeren over de wijzigingen die in de wet zijn tussengekomen. Op onze website www.wapenunie.be vindt u onder de rubriek “wetgeving” de gecoördineerde versie van de wapenwet alsook van de uitvoeringsbesluiten. In de nabije toekomst komt nog een commentaar op de wapenwet online. Het standaardwerk “overzicht wapenwet” van de hand van onze secretaris Nico Demeyere zal eind 2008 worden bijgewerkt.

Het blijft belangrijk dat iedereen die met de wapenwet bezig is, zowel wapenbezitters, handelaars als overheden, de wet kennen en strikt naleven.

Hierna vindt u een overzicht van de aangenomen wijzigingen. Voor meer informatie over deze nota kunt u mailen naar [info \[at\] wapenunie.be](mailto:info[at]wapenunie.be).

KRACHTLIJNEN

- Erkenningen en vergunningen voor onbepaalde duur
- Periodieke controles (5 jaar) met een taks van 85 EUR per 5 jaar, ongeacht het aantal wapens
- Regeling voor “passief wapenbezit” door erfgenamen, jagers en sportschutters en vroegere legale wapenbezitters
- Vermindering taks tot 85 EUR/vergunningsaanvraag, ongeacht het aantal wapens
- Vergunningsprocedure vereenvoudigd voor jagers en sportschutters
- Geen draagvergunning meer voor IPSC schieten
- Regeling uitlenen wapens tussen jagers en sportschutters
- Volledige afschaffing wet 3 januari 1933

INHOUDSOPGAVE

1.	Vergunningen en erkenningen voor onbepaalde duur	3
1.1.	Vergunningen	3
1.2.	Erkenningen	4
2.	Aanpassing voorwaarden wapenvergunningen.....	5
2.1.	Wettige redenen	5
2.2.	Onontvankelijkheid van de vergunningsaanvragen	5
2.3.	Vereenvoudiging aanvraagprocedure voor jagers en sportschutters	6
2.4.	Behandelingstermijn vergunningen.....	7
3.	Passief wapenbezit	7
4.	Taksen	8
5.	Occasioneel schieten.....	9
6.	Uitlenen van wapens aan jagers en sportschutters	10
7.	Vrijstelling wapendrachtvergunning	11
8.	Erkenningen voor verzamelaars: 5 wapens volstaan	11
9.	Wijziging toegelaten wapens via jachtverlof	11
10.	Wijziging lijst verboden wapens (art. 3, §1 wapenwet).....	12
10.1	Nachtkijkers	12
10.2	Tuigen die een ernstige bedreiging voor de openbare veiligheid vormen	12
11.	Indeling van niet-vuurwapens als vergunningsplichtige wapens.....	13
12.	Aanpassingen lijst veroordelingen.....	13
13.	Verduidelijken van een aantal gebruikte termen (art. 2 wapenwet)	14
14.	Kleine technische aanpassingen.....	15
14.1.	Intrekking recht om een wapen voorhanden te hebben van een niet-inwoner	15
14.2.	Gevolgen van het niet langer actief zijn als jager of sportschutter	15
14.3	Verkoop op afstand.	16
14.4	Verkoop van vrij verkrijgbare wapens op wapenbeurzen	16
14.5	Vervoer van vrij verkrijgbare vuurwapens	16
14.6	Strafbaarstelling overtreding oude wapenwet.....	16
14.7	Onbruikbaar maken van verbeurdverklaarde wapens die behouden worden	17
14.8	Verzameling van verboden blanke wapens	17
14.9	Tijdelijke inbeslagname wapens	17
14.10	Controle op de wapenhandel.....	17
14.11	Opname vertegenwoordiger Duitstalige schuttersvereniging in de Adviesraad	17
14.12	Reenactment / airsoft / paintball	18
14.13	Overgangsbepalingen.....	18
15.	Inwerkingtreding	19

1. Vergunningen en erkenningen voor onbepaalde duur

1.1. Vergunningen

De wet van 8 juni 2006 bepaalde dat de vergunning wordt afgegeven voor een duur van maximaal vijf jaar. De wapenbezitter moest dan om de vijf jaar alle vergunningen opnieuw aanvragen. Hij moest tevens aantonen dat hij nog aan alle voorwaarden voldeed.

De overheid begon stilaan in te zien dat dergelijke zware administratieve procedure in de praktijk niet werkbaar is. Daardoor riskeerde men het doel dat de wetgever voor ogen had, met name een periodieke controle op het wapenbezit, niet te realiseren. Immers, als de administratie bezig is met het maken van nieuwe documenten heeft ze minder tijd om de controles ten gronde uit te voeren.

De aangepaste wet bepaalt dat de “in deze wet bedoelde vergunningen” geldig zijn voor onbepaalde tijd (zie art. 32 wapenwet). Een vergunning voor bepaalde duur is echter nog steeds mogelijk als de gouverneur bij gemotiveerde beslissing, om redenen van openbare orde, de beperkte duur kan motiveren.

Door deze wetwijziging dient dus geen rekening te worden gehouden met de geldigheidsduur die vermeld staat op de vergunningen afgeleverd krachtens de nieuwe wapenwet na 9 juni 2006. Elke vergunning afgeleverd op basis van de nieuwe wet is voor onbepaalde duur geldig, tenzij de gouverneur de duur beperkt heeft bij gemotiveerde beslissing. De gewijzigde wapenwet bepaalt immers niet op welke manier een toegekende vergunning kan worden hernieuwd. Het is dus niet meer mogelijk om een hernieuwing te vragen van een vergunning die is uitgereikt op basis van de wapenwet van 2006.

De onbepaalde duur geldt enkel voor vergunningen die zijn afgeleverd krachtens de wet van 8 juni 2006. Vergunningen afgeleverd op basis van de wet van 3 januari 1933 moeten nog steeds worden hernieuwd, uiterlijk binnen de vijf jaar nadat ze zijn afgegeven of gewijzigd met inning van rechten en retributies (zie art. 48 wapenwet). Voor “oude” vergunningen die ouder zijn dan vijf jaar, moet deze hernieuwing worden aangevraagd uiterlijk op 31 oktober 2008. Voor andere “oude” vergunningen moet ze worden aangevraagd binnen de vijf jaar na hun datum van afgifte.

Wapenbezitters hebben er dus alle belang bij om ineens de hernieuwing van al hun “oude” vergunningen te vragen, ook als die nog geldig zijn. Dit vereenvoudigt de administratie, zowel voor de overheid als voor de wapenbezitter. De wapenbezitter ontvangt dan nieuwe vergunningen, uitgereikt krachtens de wet van 2006, die voor onbepaalde tijd geldig blijven (mits controle).

De gouverneur moet dan eens per vijf jaar elke wapenbezitter controleren. Bij de controle wordt nagegaan of de wapenbezitters nog steeds voldoen aan de vergunningsvoorwaarden en of ze de wet naleven. De controle is dus niet langer per

wapen, maar per wapenbezitter. Bij de controle dient de gouverneur het advies te vragen aan de lokale politie. Eventueel kan ook advies aan het parket worden gevraagd.

Bij de controle kan men de houders van de vergunning doen verklaren dat zij nog steeds voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Niet veroordeeld, geïnterneerd, of gecollocerd geweest zijn
- Niet het voorwerp uitmaken van een schorsing van de vergunning
- Nog steeds de toelating hebben van de meerderjarige inwonende gezinsleden
- Nog steeds een wettige reden hebben

Het is dus niet nodig om bij die vijfjaarlijkse controle telkens te bewijzen, aan de hand van proeven, dat men het wapen nog kan hanteren en de regelgeving kent. Tevens is niet meer vereist dat om de vijf jaar een medisch attest wordt voorgelegd. Immers, als tijdens het onderzoek blijkt dat de wapenbezitter vanuit medisch oogpunt niet langer geschikt is om wapens voorhanden te hebben, kan de gouverneur de vergunningen intrekken vermits dan niet meer aan alle wettelijke voorwaarden is voldaan. Hetzelfde geldt indien zou blijken dat er aanwijzingen zijn dat de wapenbezitter niet meer op een veilige manier met het wapen kan omgaan.

Algemeen genomen kan de gouverneur, naar aanleiding van deze controles, de vergunning intrekken volgens de algemene regels (zie art. 11, §1, tweede lid wapenwet).

Het principe van de onbepaalde duur van de vergunning heeft ook een invloed op de taksen. Onder de wapenwet van 2006 moest voor elk wapen een taks worden betaald van €65 (te indexeren) per wapen. Vermits nu de controle gebeurt per wapenbezitter, en niet langer per wapen, is ook de te betalen retributie voor de controle bepaald per wapenbezitter. Per vijf jaar zal een retributie van €85 (te indexeren) worden gevraagd ter vergoeding van de kosten voor de controle. Dit bedrag is “forfaitair”, ongeacht het aantal vergunde wapens in bezit.

1.2. *Erkenningen*

Na de wetwijziging geldt ook voor de erkenningen dat ze in principe voor onbepaalde tijd geldig zijn. De gouverneur kan de erkenning eveneens, bij gemotiveerde beslissing, beperken in de tijd om redenen ter vrijwaring van de openbare orde.

Tevens dient er minstens om de vijf jaar een controle plaats te vinden om na te kijken of de erkende persoon nog aan alle wettelijke voorwaarden voldoet. In de praktijk worden erkende personen quasi permanent gecontroleerd, onder andere aan de hand van hun registers en via het Centraal wapenregister.

Verzamelaars wiens erkenning is afgegeven voor 1 februari 2002 dienen de hernieuwing aan te vragen uiterlijk tegen 31 maart 2009.

Erkenningen van wapenhandelaars die voor 1 september 2003 zijn afgegeven, moeten uiterlijk tegen 31 maart 2009 worden vernieuwd. Wapenunie zal een afzonderlijk privaat luik voor wapenhandelaars opzetten op haar website www.wapenunie.be die alle nuttige informatie omtrent deze hernieuwingen zal samenvatten. Geïnteresseerde handelaars kunnen ons via mail contacteren om hier toegang tot te krijgen.

2. Aanpassing voorwaarden wapenvergunningen

2.1. Wettige redenen

De nieuwe tekst verduidelijkt dat er een wettige reden moet worden opgegeven niet alleen om een wapen te verwerven, maar ook om een wapen voorhanden te hebben (zie art. 11, §3, 9° wapenwet). De onduidelijkheid die hier gerezen was en die aanleiding gaf tot rechtspraak van de Raad van State is hiermee rechtgezet. Door deze aanpassing kan een wapenvergunning steeds worden ingetrokken, beperkt of geschorst indien de betrokkene geen wettige reden meer heeft om zijn wapen voorhanden te hebben (zie art. 11, §1, eerste lid wapenwet). Vermits de notie “passief wapenbezit” nu ook is opgenomen in de wapenwet (zie verder onder punt 3), zal dit in de praktijk geen problemen stellen.

Tevens wordt de wettige reden “uitoefening van een beroep dat bijzondere risico’s inhoudt” gewijzigd. Er is geen sprake meer van een “beroep”, maar van een “activiteit” die bijzondere risico’s inhoudt. Verder is de wettige reden uitgebreid doordat het uitoefenen van een activiteit die het voorhanden hebben van een wapen noodzakelijk maakt ook als wettige reden is opgenomen. Bedoeling van de wetgever was voornamelijk om toe te staan dat beroepsmensen die “zonder hun wapen de doelstellingen van hun taken niet kunnen verwezenlijken” een wettige reden te geven. In de memorie van toelichting wordt het voorbeeld gegeven van de dierenartsen die slachtwapens of euthanasiërende wapens kunnen gebruiken (*Gedr. St.*, Kamer, 2007-2008, 474/1, p.5).

2.2. Onontvankelijkheid van de vergunningsaanvragen

Artikel 11 van de wapenwet somt een aantal voorwaarden op die de gouverneur moet beoordelen alvorens de vergunning uit te reiken.

In dit artikel was niet opgenomen wanneer een vergunningsaanvraag al dan niet ontvankelijk is. Dit is belangrijk, vermits enkel een beroep kan worden ingediend tegen de beslissing van de gouverneur indien de vergunningsaanvraag ontvankelijk was. Er kan geen beroep worden ingediend tegen beslissingen na een onontvankelijke aanvraag (zie art. 30 wapenwet).

Een aanvraag zal als onontvankelijk worden beschouwd in de volgende gevallen (zie nieuw art. 11, §3, derde lid wapenwet):

- als de aanvrager minderjarig is;
- als de aanvrager veroordeeld is;

- als de aanvrager geïnterneerd geweest is of als hij een verplichte behandeling in het ziekenhuis moest ondergaan (collocatie);
- als de toestemming van de meerderjarige inwonende gezinsleden ontbreekt;
- als geen wettige reden wordt opgegeven. De aanvraag is enkel onontvankelijk als *geen* reden wordt opgegeven. Daarentegen, als een reden wordt opgegeven terwijl achteraf blijkt dat de reden niet aanwezig is, is de aanvraag ontvankelijk (er is een reden opgegeven), maar ongegrond (de aangegeven reden is onbestaande).

Als de aanvraag onontvankelijk is, kan de gouverneur ze terugsturen naar de aanvrager. Tegen de beslissing over de ontvankelijkheid staat geen administratief beroep open bij de Federale Wapendienst. Enkel een administratief beroep bij de Raad van State is mogelijk.

2.3. Vereenvoudiging aanvraagprocedure voor jagers en sportschutters

De houders van een jachtverlof zijn vrijgesteld van de praktische en theoretische proeven bij de aanvraag van een vergunning. Deze vrijstelling geldt enkel indien ze een vergunning aanvragen voor lange wapens die zijn toegelaten waar hun jachtverlof geldig is. Voor andere wapens (b.v. handvuurwapens) dienen zij alsnog proeven af te leggen (zie art. 11, §4, vierde lid wapenwet).

De houders van een sportschutterslicentie zijn vrijgesteld van de praktische en theoretische proef voor zover ze een wapen aanvragen waarvoor ze al een proef hebben afgelegd in het kader van het verkrijgen van hun sportschutterslicentie. De Vlaamse sportschutterslicentie kan geldig zijn in vijf wapencategorieën:

- wapencategorie A: revolvers
- wapencategorie B: pistolen
- wapencategorie C: schoudervuurwapens met gladde loop
- wapencategorie D: schoudervuurwapens met getrokken loop
- wapencategorie E: zwartkruitwapens

Een sportschutter, houder van een sportschutterslicentie, die een sportschutterslicentie heeft in b.v. wapencategorie B, zal geen proeven meer moeten afleggen indien hij een vergunning aanvraagt tot het voorhanden hebben van een pistool.

Bovendien moeten de houders van een sportschutterslicentie geen medisch attest voorleggen bij de vergunningsaanvraag (zie art. 11, §4, vijfde lid wapenwet). Dit is logisch, vermits reeds een medisch attest moet worden voorgelegd bij de aanvraag van de sportschutterslicentie.

Tenslotte dient ook wie een vergunning vraagt met al wettige reden het uitbouwen van een verzameling of het deelnemen aan historische, folkloristische, culturele of wetenschappelijke activiteiten geen medisch attest voor te leggen. Wie een wapenvergunning vraagt die geldig is voor een wapen met uitsluiting van munitie, dient geen praktische proef af te leggen.

2.4. *Behandelingstermijn vergunningen*

De gouverneur moet in principe binnen de vier maanden beslissen over de vergunningsaanvraag. Bij het uitblijven van een beslissing kan de aanvrager een beroep instellen bij de Federale Wapendienst. De gouverneur kan de termijn van vier maand verlengen bij gemotiveerde beslissing (zie art. 31 wapenwet).

De aangepaste wet verfiijnt dit door te stellen dat de gouverneur slechts één keer kan gebruik maken van de mogelijkheid om de behandelingstermijn te verlengen. In de aangepaste wet is nu voorzien dat deze verlenging niet meer dan zes maand mag bedragen.

3. **Passief wapenbezit**

Dé grote innovatie van de vernieuwde wapenwet is dat het passief wapenbezit wordt toegelaten. In de oorspronkelijke wet was passief wapenbezit onmogelijk. Immers, de aanvrager van een vergunning moest steeds één van de in de wet opgesomde wettige redenen opgeven. De in de praktijk meest voorkomende redenen (jacht en faunabeheer, of sportief en recreatief schieten) vereisen activiteiten met het wapen. In de praktijk betekende dit voor vele wapenbezitters dat ze zich verplicht bij een schietclub moesten aansluiten om hun wapens te kunnen behouden.

In een arrest van 19 december 2007 heeft het Grondwettelijk Hof artikel 11 van de wapenwet gedeeltelijk vernietigd (zie Grondwettelijk Hof, arrest 2007/154). Het Hof oordeelde dat de wapenwet in strijd was met de Grondwet doordat “het behoud van een legaal voorhanden gehouden wapen in een vermogen” niet als een wettige reden in aanmerking wordt genomen “wanneer de aanvraag tot het verkrijgen van een vergunning tot het voorhebben van een wapen betrekking heeft op een vergunningsplichtig wapen zonder munitie”.

Deze uitspraak noopte de wetgever tot een oplossing voor het “passief wapenbezit”, zodat het mogelijk moet blijven dat iemand een legaal wapen in zijn patrimonium behoudt.

De wetgever heeft beslist om het passief wapenbezit te regelen in de volgende gevallen zie nieuwe artikelen 11/1 en 11/2):

- Legaal bezit van een wapen voor de inwerkingtreding van de nieuwe wapenwet (dus voor 9 juni 2006), wat betekent dat men:
 - Ofwel voor het wapen een vergunning had
 - Ofwel voor het wapen geen vergunning had omdat dit niet vereist was (b.v. vroegere jacht – of sportwapens).
- Erfopvolging, waarbij degene die tot de erfenis geroepen wordt de mogelijkheid krijgt om een wapen dat door de overledene legaal werd voorhanden te houden in zijn patrimonium te behouden

- Jagers of sportschutters, die hun wapens kunnen houden als passief wapenbezitter eens ze niet meer actief zijn als jager of als sportschutter

De regeling geldt echter NIET voor nieuw wapenbezit, d.w.z. voor particulieren (andere dan jagers en sportschutters) die een vergunningsplichtig wapen verworven hebben na 9 juni 2006. Dergelijke wapenbezitters zullen steeds hun wettige reden moeten kunnen aantonen. Als zij geen wettige reden meer aantonen, kan hun vergunning worden ingetrokken.

Jagers en sportschutters die na 9 juni 2006 wapens voorhanden hielden via hun jachtverlof of hun sportschutterslicentie kunnen wel onder de regeling van het passief wapenbezit vallen eens hun jachtverlof of sportschutterslicentie vervallen is. Uiteraard kan ook wie een wapen erft dat na 9 juni 2006 is vergund wel gebruik maken van de regeling voor passief wapenbezit als erfgenaam.

De passieve wapenbezitter kan enkel de wapens voorhanden houden met uitsluiting van munitie. Elk bezit van munitie door een passieve wapenbezitter is strafbaar met gevangenisstraffen die kunnen oplopen tot vijf jaar. Ook de verkoop van munitie aan de passieve wapenbezitter, die houder zal zijn van een vergunning die niet geldig is voor het voorhanden hebben van munitie, is strafbaar.

De aangepaste wapenwet treedt in werking op de 10de dag na bekendmaking in het Belgisch Staatsblad. Zodra de wet in werking treedt, zal het voor de passieve wapenbezitters mogelijk zijn om alsnog vergunningen aan te vragen. Zij hebben hiervoor de tijd tot 31 oktober 2008 (zie art. 48 wapenwet).

Verdere informatie over passief wapenbezit volgt nog.

4. Taksen

De retributie voor de aanvraag van een vergunning zal 85 EUR bedragen (te indexeren), dit ongeacht het aantal wapens waarvoor een vergunning wordt aangevraagd. Het is dus interessanter om, indien mogelijk, meerdere vergunningsaanvragen te bundelen. Het is om deze reden ook aan te raden om ineens de hernieuwing te vragen van vergunningen die nog zijn afgeleverd onder de wet van 1933 (zie art. 51 wapenwet). Deze retributie wordt ten belope van 30 EUR doorgestort aan het gemeentebestuur van de verblijfplaats van de wapenbezitter. Ze is “forfaitair”, ongeacht het aantal wapens. Dit betekent dus een belangrijke vermindering van de taks.

Vermits de vergunningen voor onbepaalde tijd zijn, is geen taks meer verschuldigd voor de hernieuwing van de vergunningen.

Daarentegen zal de gouverneur om de vijf jaar een periodieke controle moeten uitvoeren op het wapenbezit. Ter vergoeding van deze controle zal de wapenbezitter een retributie

van 85 EUR verschuldigd zijn. Onder de wet van 2006 was om de vijf jaar een retributie van 65 EUR/wapen (te indexeren) verschuldigd. Voor wapenbezitters die meerdere wapens bezitten kon de kost dus behoorlijk oplopen.

Voor de erkende personen dient de retributie om de vijf jaar te worden betaald. Dezelfde bedragen als voor de aanvraag van een erkenning zijn van toepassing (zie art. 50 wapenwet). Deze bedragen (te indexeren) variëren tussen 150 EUR (verzameling van munitie) en de 600 EUR (erkenning wapenhandel).

5. Occasioneel schieten

Door de nieuwe wapenwet zijn alle vuurwapens vergunningsplichtig geworden. Dit betekent dan ook dat ze enkel kunnen worden voorhanden gehouden op een schietstand door wie een vergunning heeft tot het voorhanden van de wapens, of door wie houder is van een sportschutterslicentie of een jachtverlof.

Deze bepaling vormde een belemmering voor allerhande occasionele activiteiten met wapens. Voor de jachtopleiding en voor het historische en folkloristische activiteiten werd een creatieve oplossing gezocht via art. 1, 6° van het KB van 20 september 1991. Sommige vergunningsplichtige wapens worden tijdens het beoefenen van een activiteit van historische, folkloristische of educatieve aard als vrij verkrijgbaar beschouwd onder een aantal voorwaarden. Niet alleen kan men zich vragen stellen bij de wettelijke grondslag van dit koninklijk besluit, tevens is het slechts een fragmentaire oplossing.

Daarom pleit wapenunie voor een globale oplossing voor het occasioneel schieten. Deze oplossing komt er door de gewijzigde wapenwet. Artikel 12 van de wapenwet regelt de uitzonderingen op de verplichting om houder te zijn van een vergunning tot het voorhanden hebben van een vergunningsplichtig wapen. Aan dit artikel wordt een vijfde lid toegevoegd dat zal luiden als volgt:

“5 ° meerderjarige particulieren die hoogstens één keer per jaar een vergunningsplichtig wapen voorhanden hebben op een erkende schietstand onder de voorwaarden zoals bepaald door de Koning”.

De nieuwe regeling zal toelaten dat elke meerderjarige particulier één keer per jaar op de schietstand een vergunningsplichtig wapen voorhanden kunnen hebben, zonder over een vergunning te moeten beschikken. Op die manier kunnen schietstanden opendeurdagen organiseren en kan een oplossing gevonden worden voor allerhande schietingen (al dan niet met liefdadig doel) die nu ook traditioneel georganiseerd worden (b.v. sommige weideschietingen die niet als sportschieten te beschouwen zijn omdat er geen erkende disciplines geschoten worden of omdat ze niet door een schuttersclub worden ingericht). Wie dan verder wil gaan met schieten, kan een voorlopige sportschutterslicentie aanvragen of een wapenvergunning aanvragen bij de gouverneur.

Deze bepaling kan slechts worden toegepast nadat de Koning de nodige uitvoeringsmaatregelen bepaald heeft. Allicht zal in deze regeling de verplichting worden

opgelegd aan de exploitant van de schietstand om een dagkaart uit te reiken die moet worden geregistreerd in een bijzonder register zodat het mogelijk is om te controleren of het schieten echt occasioneel was. Het is immers niet de bedoeling dat de regeling voor het occasioneel schieten de andere regelingen in de wapenwet voor recreatief en sportief zou vervangen.

6. Uitlenen van wapens aan jagers en sportschutters

De aangepaste wapenwet voert een regeling in die het mogelijk moet maken dat de houders van een jachtverlof of een sportschutterslicentie aan elkaar wapens kunnen uitlenen.

De voorwaarden daarvoor worden bepaald in een nieuw artikel 12/1 van de wapenwet.

Deze voorwaarden zijn:

- Het betreft wapens die degene die het wapen ontleent mag voorhanden hebben met het oog op een toegelaten activiteit. Dus: de jager kan lange wapens toegestaan voor de jacht daar waar het jachtverlof geldig is lenen van een andere jager. De sportschutter kan wapens ontworpen voor het sportschieten ontlenen (cfr. lijst minister van justitie opgenomen in het ministerieel besluit van 15 maart 2007). De houder van een vergunning kan wapens ontlenen van hetzelfde type als het type waarvoor hij zelf een vergunning heeft (b.v. de houder van een vergunning tot het voorhanden hebben van een pistool in 9mm kan een pistool in kaliber .45ACP ontlenen)
- De wapens mogen slechts worden uitgeleend voor de duur van de activiteit waarvoor ze worden uitgeleend alsook voor het vervoer van en naar de plaats waar de activiteit doorgaat. Het is dus mogelijk een jachtwapen uit te lenen voor een weekend als de ontlener daar een weekend mee gaat jagen. Idem voor de sportschutter die een wapen kan ontlenen om er b.v. een wedstrijd mee te gaan schieten
- De vuurwapens worden enkel voorhanden gehouden op de plaats waar de activiteit waarvoor ze worden ontleend, plaatsvindt. Zo bijvoorbeeld moet het wel mogelijk zijn dat het wapen tijdelijk in een hotelkamer wordt voorhanden gehouden, b.v. als men een weekend gaat jagen en op hotel overnacht.
- Als de uitlener afwezig is, moet de ontlener steeds een ondertekend en schriftelijk akkoord van de uitlener kunnen voorleggen, alsook een kopie het jachtverlof of de sportschutterslicentie van de uitlener.

7. Vrijstelling wapendrachtvergunning

Onder de oude wapenwet diende een wapendrachtvergunning te worden aangevraagd vooraleer men aan dynamische disciplines kon deelnemen waarbij men zich met een geladen wapen verplaatst tussen verschillende schietlijnen.

Artikel 15 van de nieuwe wapenwet bepaalt dat sportschutters geen wapendrachtvergunning moeten aanvragen om hun wapen te dragen tijdens het sportschieten op een erkende schietstand. Echter, in de eerste versie van de tekst was opgenomen dat alleen voor het dragen van de “in artikel 12 bedoelde” wapens geen wapendrachtvergunning vereist was. Met andere woorden, enkel voor het dragen van een specifiek voor het sportschieten ontworpen pistool in kaliber .22 met maximaal vijf schoten was er een vrijstelling van de wapendrachtvergunning. Vermits in de praktijk het IPSC-schieten geschoten wordt met wapens die een minimum kaliber van 9mm hebben, was deze uitzondering weinig zinvol.

Door de aanpassing van de wapenwet kunnen houders van een sportschutterslicentie alle vergunningsplichtige wapens dragen tijdens het sportschieten in de schietruimte van een erkende schietstand. Zodra de aangepaste wet in werking treedt, zal dus geen wapendrachtvergunning meer nodig zijn voor parcourschutters. Dezelfde uitzondering zal gelden voor wie houder is van een wapenvergunning die is afgegeven met de wettige reden “sportief en recreatief schieten”.

8. Erkenningen voor verzamelaars: 5 wapens volstaan

Door de wetswijziging volstaat het om een verzameling van vijf wapens te hebben opgebouwd om erkend te worden als verzamelaar. Uiteraard blijft vereist dat de verzamelde wapens passen binnen een historisch thema.

Vroeger was vereist dat men reeds tien wapens had verzameld vooraleer de erkenning als verzamelaar kon aanvragen.

9. Wijziging toegelaten wapens via jachtverlof

Onder artikel 12, al. 1, 1° wapenwet konden jagers via hun jachtverlof alle lange wapens *ontworpen* voor de jacht voorhanden houden. Hierover was na inwerkingtreding van de wapenwet verwarring. De Vlaamse gouverneurs pasten deze bepaling immers niet toe. Ze eisten tevens dat de wapens *toegestaan* waren voor de jacht.

Ondanks een brede oproep binnen een publiek van jagers, werden slechts twee jagers bereid gevonden om een procedure te voeren. Nochtans had de procedure een ruime slaagkans en werden de kosten betaald uit een actiefonds.

De overheid heeft de resultaten van deze procedures niet afgewacht. Na de wijziging is nu opgenomen dat een jager enkel de lange wapens die toegelaten zijn daar waar het jachtverlof geldig is mag voorhanden houden via zijn jachtverlof. In de praktijk zal dat voor de houders van een Waals jachtverlof geen problemen stellen. Door de wijziging kunnen de houders van een Vlaams jachtverlof echter geen lange wapens voorhanden houden in kalibers die in Vlaanderen niet zijn toegelaten voor de jacht, zoals b.v. lange wapens in kaliber .22LR.

10. Wijziging lijst verboden wapens (art. 3, §1 wapenwet)

10.1 Nachtkijkers

Door de nieuwe wet worden vuurwapens die zijn uitgerust met een nachtkijker verboden (zie art. 3, §1, 15° wapenwet). In de parlementaire stukken wordt dit verbod verantwoord als volgt (zie Kamer, 2007-2008, stuk 474/2, p. 2):

“Het gebruik van een nachtkijker op een wapen kan niet worden verantwoord: voor de jacht is het verboden, voor de schietsport is het nutteloos en het maakt het wapen bijzonder gevaarlijk. Op vraag van de gewesten, die bevoegd zijn voor de invoer van deze tuigen, wordt het vroeger geldende verbod hersteld.”

Hieruit zou kunnen worden afgeleid dat het enkel de bedoeling van de wetgever was om nachtkijkers gemonteerd op een wapen te verbieden. De wettekst zelf is nochtans duidelijk. De aanhef van artikel 3, §1, 15° vermeldt dat zowel de “vuurwapens uitgerust met” deze onderdelen “evenals de volgende onderdelen en hulpstukken afzonderlijk” verboden zijn. Derhalve zijn dus ook de nachtkijkers afzonderlijk, dus als ze niet op een wapen gemonteerd zijn, verboden.

10.2 Tuigen die een ernstige bedreiging voor de openbare veiligheid vormen

Artikel 3, §1, 16° van de oude wapenwet maakte het mogelijk dat “door de ministers van Justitie en van Binnenlandse zaken aangewezen tuigen, wapens en munitie die een ernstige bedreiging voor de openbare veiligheid kunnen vormen” worden verboden. Enkel de overheidsdiensten kunnen ze voorhanden hebben.

Deze bepaling kon misbruikt worden vermits er weinig criteria in voorkomen die zeggen op welke grond de minister al dan niet een gevaarlijk tuig of wapen kan verbieden. Door de wetswijziging wordt dit verduidelijkt. Thans is opgenomen dat het moet gaan over een “nieuwe” ernstige bedreiging voor de openbare veiligheid. De ministers kunnen dus enkel van deze bevoegdheid gebruik maken als een bedreiging ontstaat die voorheen niet bestond voor nieuwe wapenmodellen.

In de memorie van toelichting wordt dit verduidelijkt als volgt (Gedr. St., Kamer, 2007-2008, 474/1, p.4):

“Het was van belang het woord «nieuwe» toe te voegen om te verduidelijken dat het alleen gaat om nieuwe wapenmodellen of nieuwe bedreigingen. De bepaling is er niet op gericht de thans bestaande wapens te verbieden, tenzij ze nog onbekende bedreigingen inhouden.”

Tot op heden is deze bepaling de wettelijke grondslag van het Koninklijk Besluit dat de munitie in het kaliber 5,7 x 28 verbiedt.

11. Indeling van niet-vuurwapens als vergunningsplichtige wapens

Artikel 3, §3, 2° laat de Koning toe om andere wapens (dan vuurwapens) in te delen in de categorie van vergunningsplichtige wapens. Dit artikel biedt onder andere de wettelijke grondslag voor het KB van 30 maart 1995 dat onder andere de korte niet-vuurwapens die projectielen verschietsen waarvan de kinetische energie, gemeten op 2,5m afstand van de loop, hoger is dan 7,5J.

Oorspronkelijk was voorgesteld om dit artikel op te heffen. Daardoor zou het echter niet meer mogelijk zijn om op een vergunning op te leggen voor het voorhanden hebben van zeer krachtige niet-vuurwapens. Na amendering (amendement nr. 1, zie Kamer, 2007-2008, stuk 474/2) is opgenomen dat de Koning enkel een niet-vuurwapen kan indelen onder de vergunningsplichtige wapens nadat het advies van de Adviesraad voor Wapens (zie art. 37 wapenwet) is ingewonnen. Dit moet, volgens de verantwoording bij het amendement, de “perceptie op misbruik” van deze bepaling door de regering verkleinen.

12. Aanpassingen lijst veroordelingen

Wie veroordeeld is voor één van de misdrijven opgesomd in artikel 5, §4, 1° - 4° wapenwet, kan geen wapenvergunning aanvragen (zie art. 11, §3, 2° wapenwet). De lijst van veroordelingen bevatte een aantal onnauwkeurigheden en tegenstrijdigheden.

Deze onnauwkeurigheden worden nu gecorrigeerd. Er zijn tevens nieuwe misdrijven bijgekomen.

Vooreerst is opgenomen dat de veroordeling wegens overtreding van de oude wapenwet (wet van 3 januari 1933 op de vervaardiging van, den handel in en het dragen van wapenen en op den handel in munitie). Wie dus veroordeeld was wegens illegaal wapenbezit, verboden wapendracht, etc... op basis van de oude wapenwet, kan geen vergunning aanvragen op grond van de nieuwe wapenwet. Deze technische correctie was nodig omdat de aanvankelijk in artikel 5, §4, 1° wapenwet enkel verwezen werd naar veroordelingen wegens overtredingen van “deze wet” (dus de wet van 8 juni 2006) en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Het toekennen van een wapenvergunning aan een burger houdt in dat de overheid er redelijkerwijze vertrouwen kan in hebben dat iemand geen misbruik zal maken van het wapen. Daarom is nu ook opgenomen in de wapenwet dat wie veroordeeld is wegens het eerder misbruiken van een vertrouwen (zoals oplichting, bedrog, misbruik van vertrouwen, verduistering, ...) geen wapenvergunning meer kan aanvragen (zie art. 5, §4, 2°, b) wapenwet).

Nieuw is ook dat veroordelingen wegens het overtreden van de regelgeving betreffende de jacht- en het sportschieten in aanmerking worden genomen. Wie dus veroordeeld wordt wegens overtreding van de regels in verband met de jacht of het sportschieten, kan geen wapenvergunning meer aanvragen (zie art. 5, §4, 2°, k)).

13. Verduidelijken van een aantal gebruikte termen (art. 2 wapenwet)

Artikel 2 van de wapenwet bevat definities van de in de wet gebruikte termen. Om alle misverstanden te voorkomen, definieert de nieuwe wet de begrippen “pistool”, “revolver”, “repeteerwapen” en “loop”. Deze definities waren nodig omdat de termen gebruikt worden op andere plaatsen in de wapenwet en in de regelgeving.

De definities van “pistool” en “revolver” geven een technische omschrijving van deze wapens. Het begrip “loop” verwijst zowel naar de loop zelf, als naar de kamer waar het projectiel wordt ingebracht.

Een “repeteerwapen” is een vuurwapen dat projectielen één per één afvuurt bij iedere druk op de trekker, waarbij de schutter het wapen manueel moet herwapenen. Dit kan gebeuren aan de hand van een hefboom (“lever-action”), een grendel of een pomp. Repeteerwapens worden onderscheiden van enkelschotwapens, van halfautomatische wapens en van automatische wapens. In een enkelschotwapen wordt één patroon per loop gekamerd die kan worden afgevuurd. Na het vuren dient de patroon te worden verwijderd zodat een nieuwe patroon kan worden geplaatst.

Een half-automatisch vuurwapens verschieft de projectielen één per één bij elke druk op de trekker. Na het afvuren van het projectiel wordt automatisch een volgende patroon gekamerd.

Bij een automatisch vuurwapen kunnen meerdere projectielen worden afgevuurd bij één druk op de trekker. Deze categorie wapens blijft verboden voor particulieren en kan enkel door erkende verzamelaars, musea of overheidsdiensten worden voorhanden gehouden.

Nieuw is dat het begrip “verblijfplaats” wordt gedefinieerd. Dit begrip is belangrijk, omdat het onder andere bepaald welke gouverneur bevoegd is om de wapenvergunning uit te reiken (zie art. 11). Tevens is het de gouverneur bevoegd voor de verblijfplaats die zal instaan voor de controle op het wapenbezit (zie art. 32 wapenwet), die de wapenvergunning kan intrekken, beperken, of schorsen (zie art. 11, §1, tweede lid wapenwet) en die het recht om een wapen voorhanden te hebben kan beperken, intrekken of schorsen (zie art. 13, eerste lid wapenwet).

De wet definieert nu het begrip “verblijfplaats” als “*de belangrijkste verblijfplaats die iemand in België heeft, met uitsluiting van de plaatsen waar wapens worden bewaard en die de betrokkene deelt met derden*” (zie art. 2, 22° wapenwet). Doorgaans zal de verblijfplaats samenvallen met de plaats waar men ingeschreven is in de bevolkingsregisters. Het is echter mogelijk dat dit niet samenvalt, als iemand bijvoorbeeld meer belangen heeft op een andere plaats dan zijn officiële woonplaats. De wet sluit echter wel uitdrukkelijk uit dat plaatsen “die men deelt met anderen” en waar wapens bewaard worden niet als verblijfplaats beschouwd worden. In dergelijke gevallen zal enkel de gouverneur bevoegd voor de belangrijkste verblijfplaats van de betrokkene bevoegd zijn.

14. Kleine technische aanpassingen

14.1. Intrekking recht om een wapen voorhanden te hebben van een niet-inwoner

De oude wet voorzag niet op welke manier het recht van een jager of sportschutter, die een buitenlandse verblijfplaats heeft, om in België een wapen voorhanden te hebben kan worden ingetrokken, beperkt of geschorst. Nochtans kunnen buitenlanders houder zijn van een jachtverlof of een sportschutterslicentie dat door een deelstaat is uitgereikt.

Deze lacune wordt opgevuld. Naar analogie met wat het geval is voor de houders van een wapenvergunning die geen verblijfplaats hebben in België, is het de minister van Justitie die het recht om een wapen voorhanden te hebben kan intrekken, beperken of schorsen (wijziging van artikel 13, eerste lid wapenwet)..

14.2. Gevolgen van het niet langer actief zijn als jager of sportschutter

Wie wapens voorhanden heeft via een sportschutterslicentie of jachtverlof, mag deze wapens nog drie jaar voorhanden hebben met uitsluiting van munitie. Daarna kan hij een vergunning aanvragen overeenkomstig hetgeen in het nieuwe artikel 11/1 wapenwet is bepaald.

De vraag stelt zich wat er gebeurt indien de gewezen jager of sportschutter tijdens de driejarige periode zijn activiteit hervat. Ofwel begint de periode van drie jaar dan opnieuw te lopen vanaf het ogenblik dat de nieuwe activiteit wordt stopgezet, ofwel is er een schorsing, waardoor de termijn die ondertussen reeds verstreken is in mindering dient te worden gebracht van de verlopen termijn. De wetgever koos voor de tweede oplossing. De termijn van drie jaar wordt geschorst tijdens de hervatting van de activiteit (wijziging in artikel 13, tweede lid wapenwet).

Wie niet langer houder is van een jachtverlof of sportschutterslicentie, kan zijn wapens voorhanden houden zonder munitie. In de wet was geen enkele overgangstermijn voorzien, waardoor van dag op dag de gewezen jager of sportschutter zich van alle

munitie moest ontdoen. Nu beschikt de gewezen jager of sportschutter over een termijn van één maand om zijn munitie over te dragen aan een persoon die deze voorhanden mag hebben. Dit kan zowel een andere sportschutter of jager zijn, een vergunninghouder of een erkende persoon.

14.3 Verkoop op afstand.

De aangepaste wapenwet verbiedt “het organiseren van de verkoop op afstand van wapens aan particulieren”. Door deze bepaling wordt het verbod om wapens via postorder of via het internet te verkopen aanzienlijk verstrengd. Bedoeling is om te kunnen optreden tegen allerlei veilingssites (genre e-bay, tweedehands, ...) waarop de verkoop van wapens via het internet wordt georganiseerd.

14.4 Verkoop van vrij verkrijgbare wapens op wapenbeurzen

Onder de wapenwet konden enkel erkende personen vrij verkrijgbare wapens te koop aanbieden op beurzen die vergund zijn door de Minister van Justitie.

Door een technische aanpassing wordt deze beperking geschrapt. Op een beurs die vergund is door de minister van Justitie kan elke particulier vrij verkrijgbare wapens verkopen. Uiteraard mag dit geen handel worden. Particulieren die (vrij verkrijgbare) wapens aankopen om ze terug door te verkopen vallen onder het begrip “wapenhandel” en moeten een erkenning als wapenhandelaar aanvragen. Door de aanpassing kan een particulier wel occasioneel enkele stukken uit zijn collectie van vrij verkrijgbare wapens op een beurs te koop aanbieden.

14.5 Vervoer van vrij verkrijgbare vuurwapens

Artikel 21 van de wapenwet bevatte een lacune waardoor het eigenlijk niet mogelijk om vrij verkrijgbare vuurwapens te vervoeren, tenzij voor wie een erkenning als vervoerder heeft. Immers, voor vrij verkrijgbare vuurwapens beschikt men per definitie niet over één van de andere documenten (vergunning, sportschutterslicentie, jachtverlof, ...) opgesomd in artikel 21 wapenwet.

Dit probleem wordt opgelost door in artikel 21 expliciet te voorzien dat het vervoer van vrij verkrijgbare vuurwapens toegelaten is.

14.6 Strafbaarstelling overtreding oude wapenwet

Overtredingen van de wet van 3 januari 1933 waren volgens een strikte lezing van artikel 23 wapenwet niet meer strafbaar. Dit probleem wordt opgelost.

14.7 Onbruikbaar maken van verbeurdverklarde wapens die behouden worden

Om het wapenpatrimonium te beschermen, laat artikel 24 wapenwet toe dat verbeurd verklaarde wapens die een historische, wetenschappelijke of didactische waarde hebben niet worden vernietigd. De wapens kunnen, met toestemming van de minister bevoegd voor Justitie, worden toegevoegd aan de collectie van een openbaar museum, een wetenschappelijke instelling of een politiedienst. Het is niet langer vereist dat de wapens eerst onbruikbaar worden gemaakt.

14.8 Verzameling van verboden blanke wapens

Artikel 27 van de wapenwet regelt een aantal uitzonderingen voor wapens van verzamelaars of ordediensten. Er wordt een nieuwe uitzondering toegevoegd voor de verzamelingen van blanke wapens die als verboden wapens beschouwd worden (zoals b.v. vlindermessen, werpmessen, etc...).

14.9 Tijdelijke inbeslagname wapens

De wapenwet laat toe dat wapens, in geval van gevaar voor de openbare orde, tijdelijk door de politiediensten in beslag worden genomen in afwachting van een beslissing van de gouverneur over het al dan niet intrekken van de wapenvergunning of van het recht om een wapen voorhanden te hebben (zie art. 28, §2 wapenwet). Onder de wet van 8 juni 2006 had de gouverneur slechts één maand om te beslissen. Bij het uitblijven van een beslissing moeten de wapens worden teruggegeven. Nu beschikt de gouverneur over een termijn van drie maanden.

De aangepaste wet maakt het ook mogelijk om tijdelijk vrij verkrijgbare wapens die projectielen kunnen afschieten (b.v. luchdruk karabijnen, namaakwapens, airsoft, ...) in beslag te nemen als er gevaar is voor de openbare orde.

14.10 Controle op de wapenhandel

Het toezicht op de wapenhandelaars en de wapenfabrikanten wordt nu toevertrouwd aan de federale politie i.p.v. aan de lokale politie (art. 29, §2, tweede lid wapenwet).

14.11 Opname vertegenwoordiger Duitstalige schuttersvereniging in de Adviesraad

In de adviesraad voor wapens wordt een vertegenwoordiger opgenomen van de Duitstalige schuttersfederaties (zie art. 37, derde lid wapenwet).

Tevens wordt de bevoegdheid van de adviesraad uitgebreid. Ze is ten volle bevoegd, om, naast de vorm van de documenten, ook de voorwaarden te bepalen voor de afgifte van de in wet bedoelde documenten (zie art. 35, eerste lid, 2° en art. 37 wapenwet).

14.12 Reenactment / airsoft / paintball

De wetswijziging bepaalt dat wettig georganiseerde activiteiten van reconstructie van historische gebeurtenissen niet onder het toepassingsgebied van de wet op de privé milities vallen. Naar aanleiding van de wet van 2006 was hier onduidelijkheid over.

De memorie van toelichting verduidelijkt dit als volgt:

“Bij reconstructies van historische gebeurtenissen spelen de deelnemers, doorgaans in uniform en soms met schietklare wapens, historische veldslagen na. Om te vermijden dat die almaar populairdere reconstructies de wet op de privé milities zouden schenden, worden zij er uitdrukkelijk als uitzondering in opgenomen. De wet op de privé milities beoogt overigens alleen de oefeningen met een politieke of ideologische inslag. Logischerwijze vloeit daaruit ook voort dat sommige recreatieactiviteiten (paintball, airsoft, ...) niet onder het toepassingsgebied van de wet op de privé milities vallen zolang zij geen enkele politieke inslag hebben en niet door ideologische groeperingen worden georganiseerd.”

14.13 Overgangsbepalingen

Artikel 44 van de wapenwet regelt een aantal overgangsbepalingen:

- Aanvraag vergunning onder de amnestieregeling
- Aanvraag vergunning voor wapens die vroeger via “model 9” geregistreerd waren

Er was niet voorzien in een ontvangstbewijs waardoor de wapenbezitter kon bewijzen dat hij tijdig zijn aanvraag gedaan had. In de praktijk verstuurden sommige provincies dergelijke ontvangstbewijzen, andere provincies deden dit niet.

Deze onduidelijkheid wordt weggewerkt door de wetsaanpassing. Nu is opgenomen dat de vergunningsaanvraag geldt als “voorlopige vergunning” tot de gouverneur definitief beslist heeft.

Het is nog mogelijk tot 31 oktober 2008 om wapens te regulariseren of om vergunningen aan te vragen van vroegere “model 9” wapens.

15. Inwerkingtreding

De aangepaste wapenwet zal in werking treden op de 10de dag nadat hij werd bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad. We verwachten dat deze publicatie begin augustus zal plaatsvinden.

Door de aangepaste wapenwet worden alle artikelen van de wet van 3 januari 1933 opgeheven. De nieuwe erkenningsaanvragen voor De oude wapenwet behoort dus tot de rechtsgeschiedenis.

De bepaling over de nummering van de wapens (artikel 4 wapenwet) treedt in werking op 1 januari 2010, zodat de proefbank nog de tijd heeft om de nodige technische regelingen uit te werken.

Nico Demeyere, 18 juli 2008